

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KOMPENSACIJŲ UŽ VALSTYBĖS IŠPERKAMĄ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ
DYDŽIO, ŠALTINIŲ, MOKĖJIMO TERMINŲ BEI TVARKOS, TAIP PAT
VALSTYBĖS GARANTIJŲ IR LENGVATŲ, NUMATYTŲ PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS
TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ ATKŪRIMO ĮSTATYME, ĮSTATYMO
NR. VIII-792 8, 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. birželio 29 d. Nr. XIV-2131
Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Piniginės kompensacijos už valstybės išperkamą išlikusį nekilnojamąjį turtą išmokamos ir piliečių sąrašai kompensacijoms mokėti sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka. Piliečių sąrašus kompensacijoms už išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos padalinio vadovas. Piliečių sąrašus kompensacijoms už išperkamus ūkinės komercinės paskirties pastatus, gyvenamuosius namus, jų dalis, butus tvirtina savivaldybių merai ar jų įgalioti savivaldybių administracijų direktoriai.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius savininkams ir nuomininkams, gyvenantiems savininkui (piliečiui, religinei bendruomenei ar bendrijai) grąžintame gyvenamajame name, jo dalyje, bute, privalo išduoti valstybės garantinį dokumentą (toliau – valstybės garantija).“

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Piliečiui, religinei bendruomenei ar bendrijai natūra grąžinto gyvenamojo namo, jo dalies ar buto nuomininkai turi teisę tik į vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų garantijų. Savo valią dėl valstybės garantijos pasirinkimo nuomininkai pareiškia raštu per mėnesį nuo savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pranešimo gavimo dienos. Jeigu nuomininkai per šį laiką nepareiškia savo valios dėl valstybės garantijos pasirinkimo, išduodama šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodyta garantija.“

3. Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius privalo išduoti valstybės garantiją ir sugrąžinto gyvenamojo namo, jo dalies, buto savininkui.“

4. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybės garantija nuomininkui – Vyriausybės nustatytos formos dokumentas, kuriuo valstybė (garantas) įsipareigoja grąžinto namo, jo dalies, buto nuomininkui ir jo šeimos nariams (toliau – garantijos turėtojai) įvykdyti garantiją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, o garantijos turėtojai įsipareigoja, kai bus įvykdyta garantija, patuštinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas per šio straipsnio 12 dalyje nustatytą laiką. Valstybės garantijoje nuomininkui ir jo šeimos nariams turi būti nurodyta: valstybės garantijos išdavimo vieta, data, numeris, sprendimą atkurti nuosavybės teises priėmusi institucija, sprendimo data ir numeris, nuomojamų gyvenamųjų patalpų adresas ir jų rinkos vertė, garantas, garantijos turėtojas (turėtojai) ir jo (jų) asmens kodas (kodai), viena iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų garantijų ir šio straipsnio 11 dalyje nurodyta įvykdymo data, garantijos turėtojų įsipareigojimas, kai bus įvykdyta garantija, patuštinti turimas gyvenamąsias ir kitas patalpas, taip pat nurodoma, kad valstybės garantija pasibaigia perleidus iš jos atsirandančią reikalavimo teisę, ją pasirašiusio asmens vardas, pavardė, pareigos. Šią garantiją pasirašo garantijos turėtojai – nuomininkas ir jo šeimos nariai. Jeigu nuomininkas ir jo šeimos nariai nepasirašo valstybės garantijos arba atsisako ją pasirašyti, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius valstybės garantijos dokumente įrašo reikiamą žymą ir pasirašo.“

5. Pakeisti 9 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Valstybės garantijos turėtojui mirus, kol garantija neįvykdyta, reikalavimo teisė, atsirandanti iš valstybės garantijos, paveldima Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Paveldėjus iš valstybės garantijos atsirandančią reikalavimo teisę, valstybės garantijoje numatytas valstybės įsipareigojimas, kuris buvo suteiktas mirusiam garantijos turėtojui, įgyvendinamas įpėdiniais, kai valstybės garantiją išdavusiam savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui įpėdinis (garantijos įgijėjas) pateikia paveldėjimo teisės į garantijos turėtojo reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, notaro patvirtintą liudijimo nuorašą. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas administracijos direktorius, išdavęs valstybės garantiją, paveldėjimo teisės liudijimo nuorašo pagrindu patikslina valstybės garantiją, nurodydamas naujo garantijos turėtojo (asmens, paveldėjusio reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos) duomenis.“

6. Pakeisti 9 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Garantijos turėtojai turi teisę reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, perleisti kitiems asmenims. Garantijos turėtojai kartu su reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo sutartimi perduoda ir dokumentus, patvirtinančius reikalavimo

teisę. Teisė į valstybės garantijoje numatytus valstybės išsipareigojimus, kurie buvo suteikti garantijos turėtojui, gyvenančiam savininkams grąžintuose gyvenamuosiuose namuose, jų dalyse, butuose, asmeniui, įgijusiam reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, yra įgyvendinama pagal šio įstatymo 9 straipsnio 11 dalį, kai valstybės garantiją išdavusiai savivaldybei asmuo, įgijęs reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, pateikia nuomininko reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo sutarties kopiją. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, išdavę valstybės garantiją, valstybės garantijos perleidimo sutarties kopijos pagrindu patikslina valstybės garantiją įrašydami naujo garantijos turėtojo (asmens, įgijusio reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos) duomenis. Valstybės garantija garantijos turėtojui, perleidusiam reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, laikoma pasibaigusia nuo reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo. Nuomininkas, perleidęs reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, privalo per 2 mėnesius išsikelti iš turėtų gyvenamųjų ir kitų patalpų. Neišsikėlusieji iš jų iškeldinami teismo tvarka ir kita gyvenamoji patalpa jiems nesuteikiama.“

7. Pakeisti 9 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Įvykdžius valstybės garantiją, jos galiojimas baigiasi. Pasibaigus valstybės garantijai, šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 5, 6 punktuose nurodytų garantijų turėtojai per 4 mėnesius, o šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos garantijos turėtojas, įsigyjantis gyvenamąsias patalpas statomame name, per 6 mėnesius privalo patušinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytos garantijos turėtojai per 2 metus privalo patušinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas. Nuomininkai, neįvykdę šios sąlygos, iškeldinami iš turėtų gyvenamųjų patalpų vadovaujantis Civilinio kodekso 6.613 straipsniu. Kai sugrąžinto gyvenamojo namo, jo dalies ar buto nuomininkai patušina turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas arba nuomininkai iškeldinami iš jų, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius privalo šias patalpas per vieną mėnesį Vyriausybės nustatyta tvarka perduoti šio gyvenamojo namo, jo dalies ar buto savininkui (savininkams).“

8. Pakeisti 9 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Valstybės garantija savininkui laikoma įvykdyta nuo gyvenamojo namo, jo dalies, buto perdavimo savininkui ir perdavimo–priėmimo akto pasirašymo. Perdavimo–priėmimo aktą pasirašo savininkas (savininkai) ir garantiją išdavęs savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytiems piliečiams siūlomo lygiaverčio turėtajam žemės sklypo plotas gali būti iki 30 arba iki 100 procentų padidintas Vyriausybės nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos vadovo arba jo įgalioto administracijos padalinio vadovo sprendimu.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos piliečiams 1918–1920 m. nepriklausomybės kovų kariams savanoriams, pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams, politiniams kaliniams, tremtiniam ir Vyčio Kryžiaus ordinu apdovanotiems asmenims, jų sutuoktiniams, tėvams (įtėviams), vaikams (įvaikiams), kuriems atkurtos arba atkuriamos nuosavybės teisės į žemę, priskirtą valstybės išperkamai žemei ir naudojamą asmeniniam arba valstiečių ūkiui, tarnybinėms daloms, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos vadovo arba jo įgalioto administracijos padalinio vadovo sprendimu atlyginimo dydis pinigais padidinamas 15 procentų.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda